

2025Z12372

Vragen van de leden **Thijssen** en **Hirsch** (beiden GroenLinks-PvdA) aan de Ministers van Economische Zaken en van Buitenlandse Zaken over *het bericht «FNV-economen: Europese bedrijven in de knel? De winsten zijn nog nooit zo hoog geweest»* (ingezonden 17 juni 2025).

Vraag 1

Bent u bekend met het stuk «FNV-economen: Europese bedrijven in de knel? De winsten zijn nog nooit zo hoog geweest» uit het FD van 26 mei 2025?¹

Vraag 2

Klopt het dat in het «The Future of European Competitiveness» rapport, ook wel het Draghi-rapport genoemd, data van de *investment survey* van de Europese Investeringsbank (EIB) gebruikt worden als onderbouwing voor de stellingname dat regelgeving in Europa de productiviteit schaadt?

Vraag 3

Onderschrijft u het dat uit data van de 2024 investment survey van het EIB blijkt dat regelgeving in Europa minder vaak een belemmering voor bedrijfsinvesteringen is dan in de Verenigde Staten? Zo nee, waarom niet?

Vraag 4

Klopt het volgens u dat uit deze data ook blijkt dat Nederlandse regelgeving, zowel regelgeving over de arbeidsmarkt als ook voor het bedrijfsleven, internationaal gezien relatief beperkte belemmeringen oplevert voor investeringen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 5

Bent u bekend met de *Product Market Regulation (PMR) benchmark* van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)?

¹ FD, 26 mei 2025, «FNV-economen: Europese bedrijven in de knel? De winsten zijn nog nooit zo hoog geweest» <https://fd.nl/economie/1556594/fnv-economen-europese-bedrijven-in-de-knel-de-winsten-zijn-nog-nooit-zo-hoog-geweest>

Vraag 6

Onderschrijft u de conclusie van de PMR dat de kwaliteit van de Nederlandse regelgeving gemeten aan de hand van de PMR hoger is dan de regelgeving in de Verenigde Staten en veel andere Europese landen en dus competitiviteit meer stimuleert? Zo nee, waarom niet?

Vraag 7

Ziet u ook dat Europese landen, inclusief Nederland, beter scoren op het onderdeel *regulatory and administrative burdens* van de PMR dan de Verenigde Staten van Amerika? Zo nee, waarom niet?

Vraag 8

Gelet op deze internationaal vergelijkende onderzoeken, in hoeverre gelooft u dat het verschil in productiviteit tussen de Verenigde Staten en Europa verklaard kan worden door regeldruk? Op welke analyses baseert u deze conclusie?

Vraag 9

Hoe verklaart u dat wij in Europa en Nederland minder belemmerende wet- en regelgeving hebben dan in de Verenigde Staten en tegelijkertijd minder productiviteitsgroei? Op welke analyses baseert u deze conclusie?

Vraag 10

De Amerikaanse econoom Paul Krugman stelt dat het productiviteitsverschil tussen Europa en de Verenigde Staten voor een grootste gedeelte verklaard kan worden door de productiviteit in twee geografische hoogproductieve conglomeraties (Silicon Valley en Wall Street) die zich in de Amerikaanse staten in de VS met de meest drukkende regelgeving bevinden: in hoeverre verwacht u dat minder regelgeving dan zorgt voor meer hoogproductieve conglomeraties? Op welke analyses baseert u deze conclusie?

Vraag 11

Hoe neemt u bovenstaande onderzoeken en analyses mee in uw economisch beleid? Onderschrijft u het feit dat de focus op het verminderen van regeldruk alleen er niet voor gaat zorgen dat de productiviteitsgroei en het concurrentievermogen van Nederland worden verbeterd? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke andere maatregelen gaat u nemen om de productiviteit van de Nederlandse economie te verbeteren? Wat is uw inzet in Europa?

Vraag 12

Het rapport-Draghi geeft aan dat het productiviteitsverschil tussen Europa en de Verenigde Staten bijna volledig wordt veroorzaakt door de zogenaamde high-tech sectoren. Onderschrijft u die conclusie? Zo nee, waarom niet? Zo ja, in hoeverre is deregulering van niet-hightechsectoren dan een oplossing voor ons productiviteitsprobleem?

Vraag 13

Volgens het artikel zorgen ook de achterblijvende lonen aan de onderkant van de inkomensverdeling voor achterblijvende investeringen: deelt u deze opvatting? Wat gaat u hieraan doen?

Vraag 14

Bent u bekend met het artikel «Europa scoort op veel domeinen van welvaart veel beter dan de Amerika» in het ESB?²

Vraag 15

Hoe waardeert u het dat Europa beter scoort dan Amerika wat betreft levensverwachting, CO₂-uitstoot per capita, watergebruik en inkomensongelijkheid?

² ESB, 21 januari 2025, «Europa scoort op veel domeinen van welvaart beter dan Amerika» <https://esb.nu/europa-scoort-op-veel-domeinen-van-welvaart-beter-dan-amerika/>

Vraag 16

Wat ziet u als de belangrijkste reden voor de betere uitkomsten in Europa ten opzichte van de VS? Welke rol speelt regelgeving in uw ogen in het bereiken van deze hoge scores? Op welke analyses baseert u deze conclusie?

Vraag 17

Eén van de redenen die in het ESB-artikel wordt genoemd voor het feit dat Europa beter op deze domeinen scoort is de grotere publieke sector én de regelgeving: deelt u de opvatting dat regelgeving en de publieke sector van belang zijn voor versterking en behoud van brede welvaart? Zo nee, waarom niet?

Vraag 18

Hoe neemt u dit mee in uw economisch beleid?

Vraag 19

In Nederland blijven de investeringen (investeringsquote CBS) al bijna 30 jaar constant terwijl de winsten (winstquote CBS) stijgen: ziet u deze achterblijvende investeringen als een probleem?

Vraag 20

Volgens Draghi worden deze achterblijvende investeringen veroorzaakt door eveneens achterblijvende publieke investeringen: deelt u deze opvatting van Draghi? Zo nee, waarom niet?